

[P. M. Dam.]

last eller kun liden fangst. De var bange for, at krigen skulle brede sig. Skete det, ville de uvægerlig være fortabt. Spændingen om, hvorvidt England, Amerika og Rusland ville blive direkte indblandet i krigen, holdt sig som bekendt længe. Dette medførte, at fiskerne i et godt stykke tid ikke turde tage op til Bjørneøen og Beringshavet igen med trawlerne, og da kultrawlere ikke kunne supplere kulforsyningerne i Grønland, kunne de heller ikke tage til Grønland. Ved Island lønnede trawlfiskeriet sig ikke på det tidspunkt af året. Og imens denne rådvilhed herskede, steg kulpriserne f. eks. i Norge fra ca. 100 kr. til 180 kr. pr. t. Til alt dette føjede sig det uheld, at mange af skibene fik deres fiskelast totalt ødelagt af dårligt salt, hvilket også påførte dem mange hundrede tusinde kroners tab.

De fleste af de af fiskerne stiftede selskaber manglede driftskapital, idet blot anskaffelsen af skibene havde overanstrengt dem økonomisk. De tålte ikke at komme ud i denne forfærdelige økonomiske søgang, og da det færøske landsstyre ikke mente at kunne fremme de af et flertal i lagtinget vedtagne sanerings- og moratorielove for at komme de nødstedte selskaber til hjælp, indtil forholdene var blevet så nogenlunde normale igen, måtte så godt som samtlige af fiskerne etablerede foretagender såvel som de fleste andre fiskeriforetagender gå konkurs. Ved lån af Marshallmillionerne er nogle af disse foretagender stablet på benene igen; det var betydelige lån, der blev ydet ved hjælp af Marshallpengene.

Udover den berørte misère i selve fiskeriet og skibenes mindre gode egnethed til et rationelt drevet moderne fiskeri er der sket det, at vi i de sidste år har mistet flere af vore bedste skonnerter, og desforuden er to af vore største trawlere solgt til udlandet. Den ene af trawlerne var søsterskib til Kjølbro's store trawler „Joanes Patursson“, som han erholdt ved lån på 1 mill. kr. fra nationalbanken og 600 000 kr. fra det færøske forsikrings-selskab; dette skib har gjort et glimrende fiskeri og indtjent store penge. Men vi har desværre ikke fået de her nævnte mistede og solgte skibe erstattet med andre lige så gode eller bedre fartøjer.

Situationen er således i dag den, at vore fiskere ikke blot mangler gode og tidssva-

rende fiskerfartøjer, som kan give dem en god fortjeneste, men en stor del af vore bedste fiskere har været nødt til at søge sig en chance med islandske, engelske og norske trawlere og langlinebåde, hvor de på grund af skibenes store fangstkapacitet og hypermoderne indretning og udstyr tjener langt mere end med de utidssvarende færøske fiskerfartøjer: Man siger, at over 600 færøske fiskere er taget med islandske skibe — og ligeledes flere hundrede med norske og engelske fiskerskibe. Det er selvfølgelig godt, at en del af vore fiskere således kan opnå større fortjeneste, end de kan erholde hjemme, men hvor stabil er denne beskæftigelse? Hvor længe vil de færøske fiskere have adgang til islandske, norske og engelske fiskerskibe? Hertil kommer, at det må siges at være noget af en tragedie, at Island og Norge, vore skrappeste konkurrenter, således helt har distanceret os med hensyn til fiskerskibenes fangstkapacitet og rentabilitetsmuligheder. Billedet har jo også den skyggeside — og det kan blive meget farligt — at vi ved at overlade vore bedste fiskere til vore konkurrenter må lade dem fange den fisk, vi skulle have, og dette kan ikke undgå at fortrænge os fra de gode markeder, vi igennem flere generationer har oparbejdet ved at producere en særlig fin kvalitetsvare.

Den fisk, som vore fiskere er med til at fange til vore konkurrenter, skulle vi have haft. Vi mangler den nemlig, idet der er sket det, at vi for at kunne opfylde vor med megen strid og møje vundne fiskekvota på det gode spanske marked — verdens bedste klipfiskemarked — i Island har måttet købe noget af den kvalitetsfisk, der som anført er fanget af vore egne fiskere i islandsk tjeneste. Forholdet er nemlig det, at ligesom ingen overgår de danske fiskere med hensyn til fangst af kvalitetsfisk med snurrevod, har færingerne tilegnet sig en så stor færdighed i forarbejdning af saltfisk, at de må siges at være nr. 1 på dette område — hvad både islændingene og nordmændene forresten også erkender. Englænderne kan slet ikke flække og forarbejde fisken til saltfisk. Hvis de skal beskæftige sig med produktion af saltfisk, må de tage færøsk mandskab ombord. Fra Island og Norge, der i kraft af deres hypermoderne fiskerflåde kan byde deres fiskere bedre eller